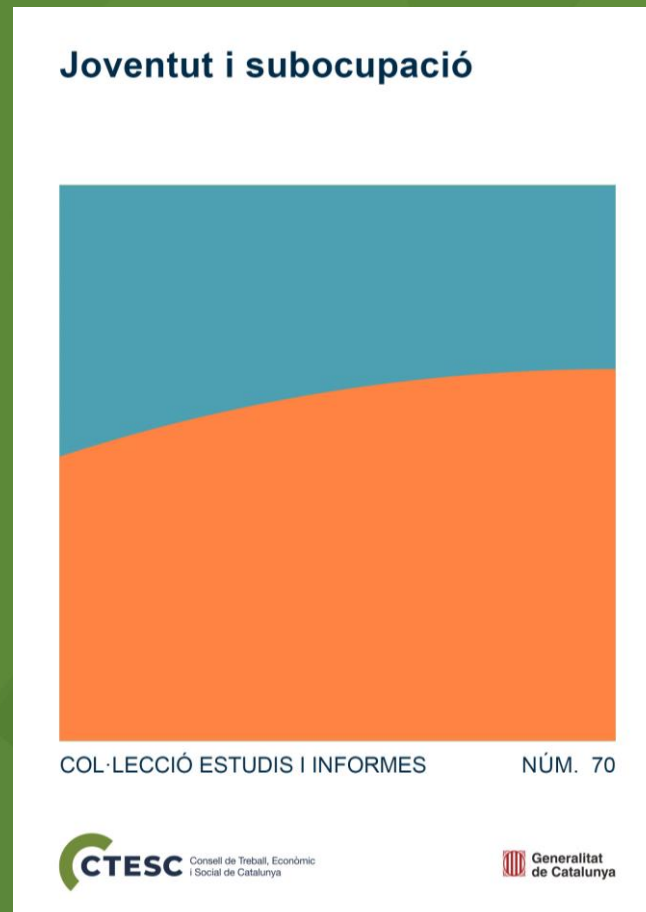

Joventut i subocupació

#JoventutCTESC

23/10/2024

Presentació i objectius

- **Conveni de col·laboració** amb el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (**CNJC**)

- **Objectiu:** anàlisi de la **subocupació** entre la **joventut catalana**
 - Població jove de **16 a 34 anys**
 - Part de la **generació Z** amb edat de treballar i de la **del mil·lenni**
 - **Dades** de l'any **2022**
 - Situació de la **població nascuda entre 1988 i 2006**

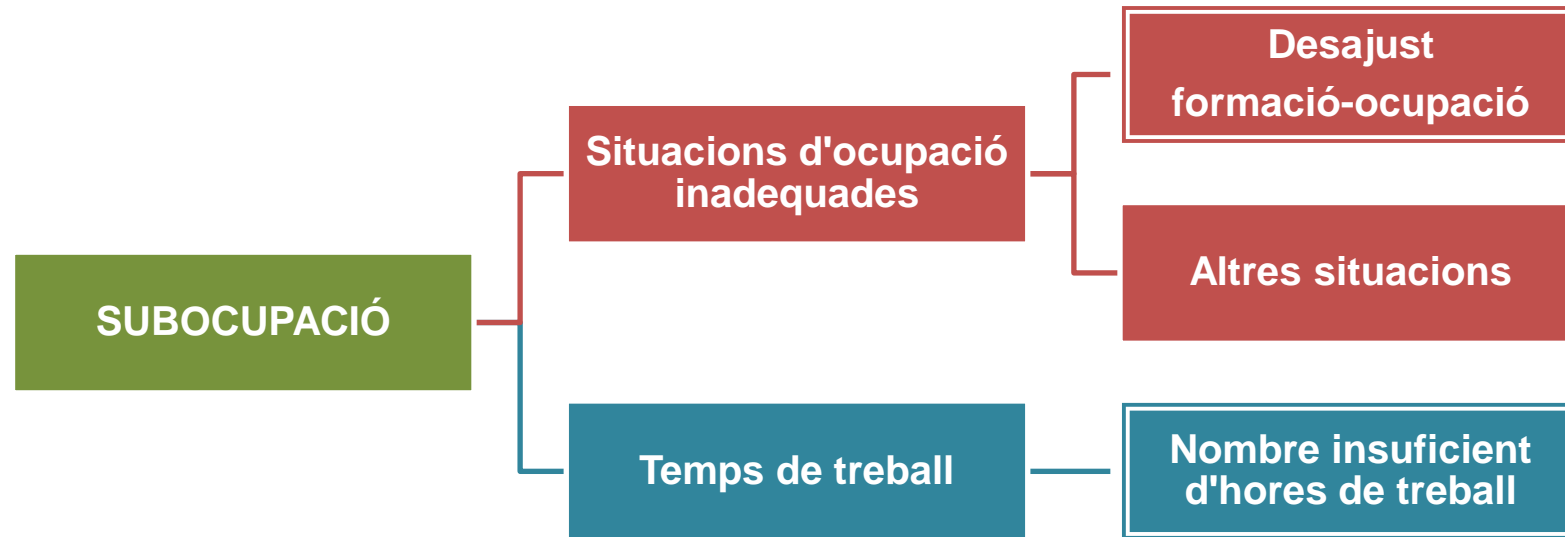
□ **Continguts**

1. Resum executiu
2. Introducció
3. Marc conceptual, context i efectes de la subocupació
4. Metodologia
5. Situació actual i evolució de la subocupació juvenil
6. Estudis i condicions de treball de la joventut subocupada
7. Subocupació i condicions de vida
8. Consideracions i recomanacions

Marc conceptual (1/2)

Què s'entén per subocupació?

Infrautilització de la formació, experiència i habilitats de la població ocupada i del potencial de la força de treball.

Marc conceptual (2/2)

Com es manifesta la subocupació? Quins factors la promouen i quins són els efectes?

Desajust entre formació i ocupació

■ Objectiu:

- Classificació OIT a partir d'estudis postobligatoris

■ Subjectiu:

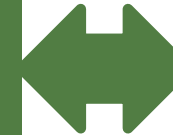
- Percepció decalada

■ Vertical i horitzontal

Insuficiència de jornada

Factors

Econòmics
Mercat de treball
Sistema educatiu
Geogràfics
Empresa
Familiars
Personals

Impactes

Econòmics
Laborals
Demogràfics
Educatius
Benestar psicosocial
En la salut

Metodologia

Com s'ha fet l'estudi?

Anàlisi bibliogràfica

Explotació

■ Enquesta de Joventut de Catalunya (EJC) 2012, 2017 i 2022

■ Enquesta de Població Activa (EPA)

■ Observatori del Treball i Model Productiu (contractacions)

Compareixences

Indicadors de subocupació

Dimensió	Subdimensió	Indicador	Descripció	Edat	Font/s
Sobrequalificació	Objectiva	Ind. 1	Adequació objectiva formació-ocupació (tota la població amb estudis postobligatoris)	16 a 34 anys	EJC i EPA
		Ind. 2	Sobrequalificació objectiva en educació superior	20 a 34 anys	EJC i EPA
	Subjectiva	Ind. 3	Adequació subjectiva formació-ocupació (tota la població amb estudis postobligatoris)	16 a 34 anys	EJC i EPA
		Ind. 4	Sobrequalificació subjectiva en educació superior	20 a 34 anys	EJC i EPA
Insuficiència de jornada	Cap	Ind. 5	Insuficiència d'hores: ocupats/des que volen treballar més hores, que estan disponibles i que les hores efectives treballades són inferiors a les hores setmanals que habitualment treballen els ocupats a temps complet de la branca d'activitat en què el subocupat/ada té la seva feina principal	16 a 34 anys	EPA
	Cap	Ind. 6	Estimació dels ocupats/ades que tenen una jornada inferior a 35h o irregular que no s'ajusta a les seves necessitats	16 a 34 anys	EJC

Situació i evolució de la subocupació entre la joventut catalana

Elements destacats

☐ Sobrequalificació

■ Objectiva

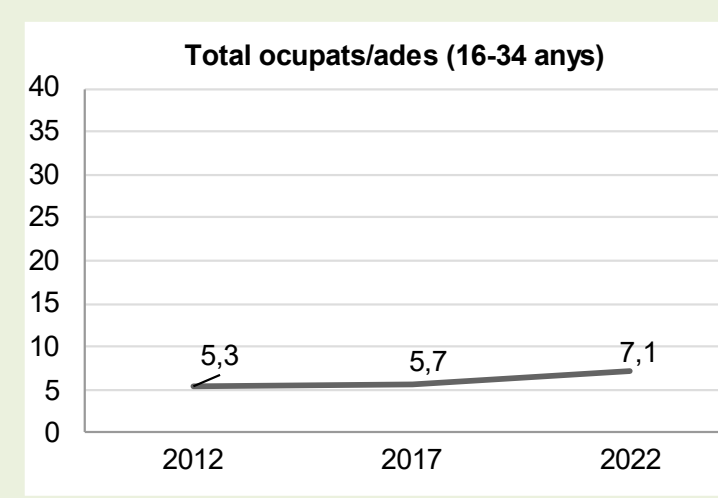
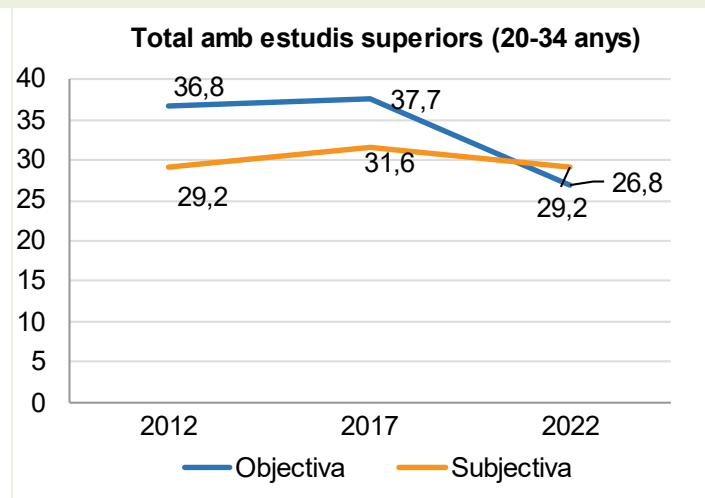
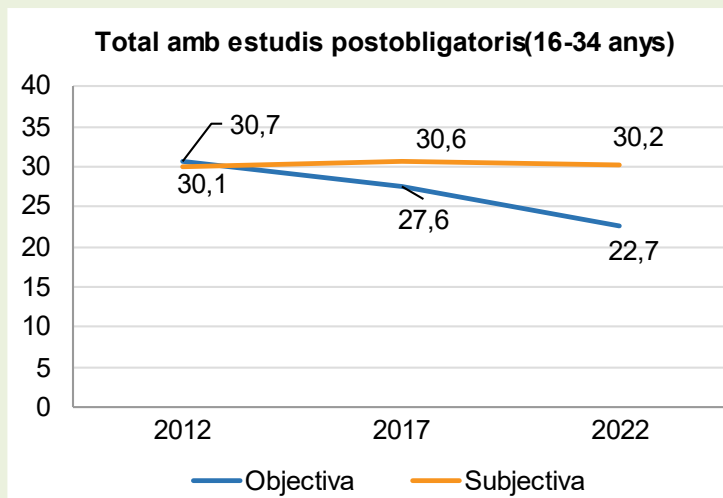
- Més elevada entre els joves amb estudis superiors
- Decreix de manera significativa amb l'edat

■ Subjectiva

- És estable

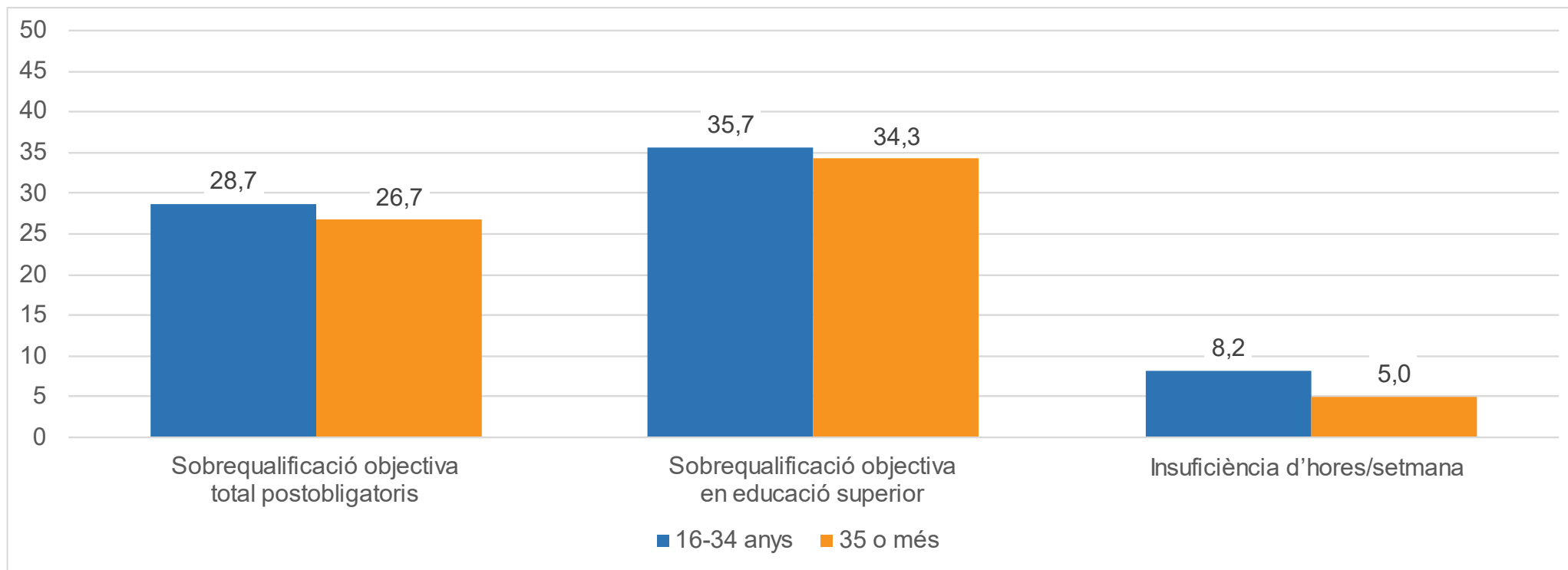
☐ Insuficiència de jornada

- Tendeix a créixer, poc, però significativament

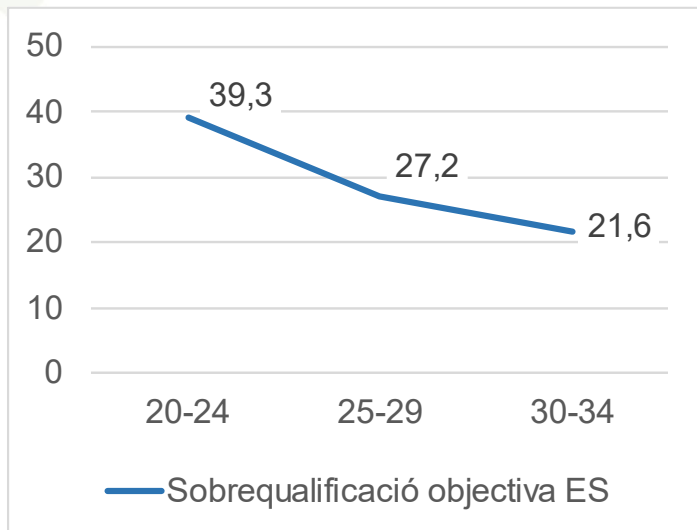

Comparativa entre la joventut i la resta de població ocupada

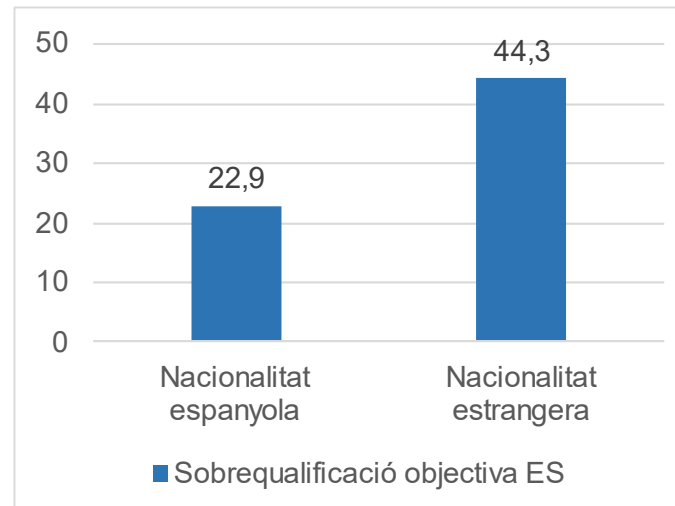
La subocupació és una mica més elevada entre la joventut que entre la població de 35 anys i més

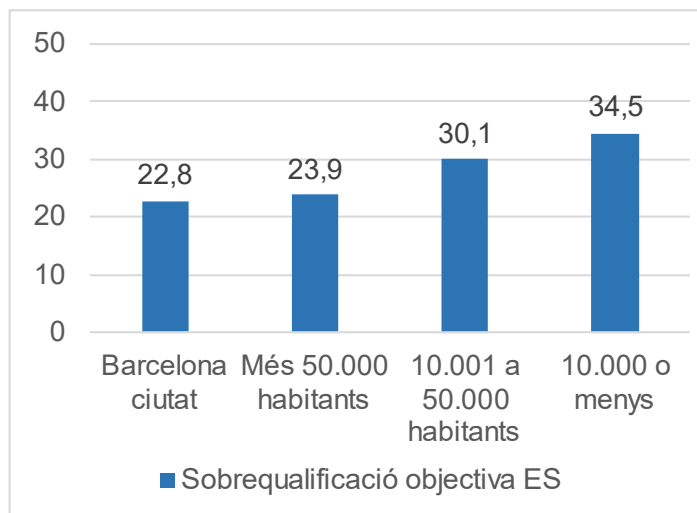
Entre quins col·lectius sociodemogràfics hi ha més subocupació?

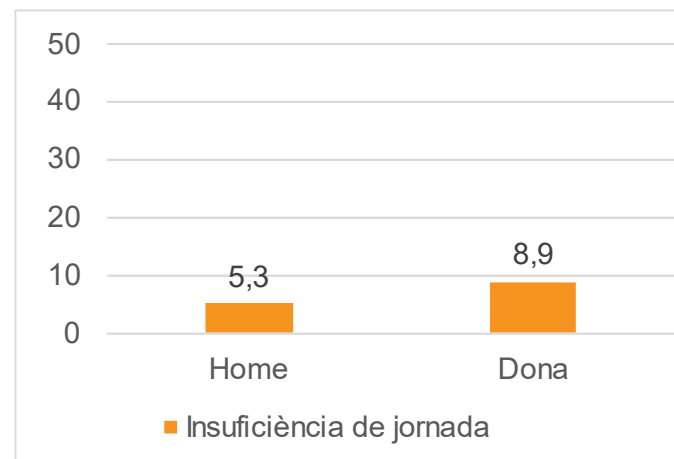
Com més joves més subocupació

Estrangeria: tant per nacionalitat com per naixement

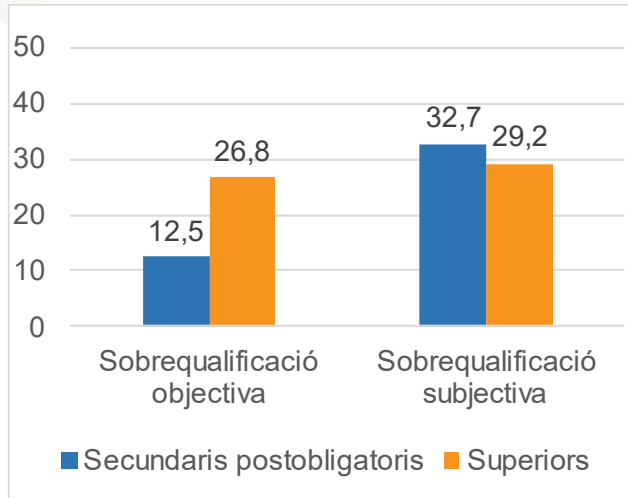

Municipis petits

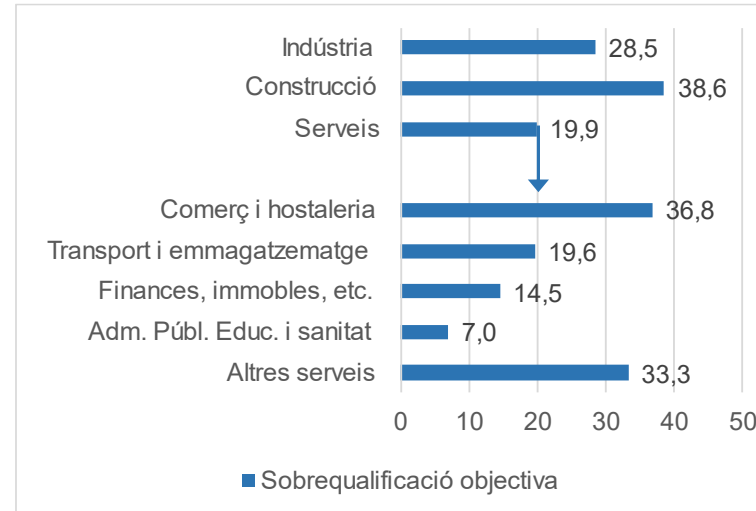

Gènere: no marca diferències globals en la sobrequalificació, però sí en insuficiència de jornada, i en combinació amb altres variables

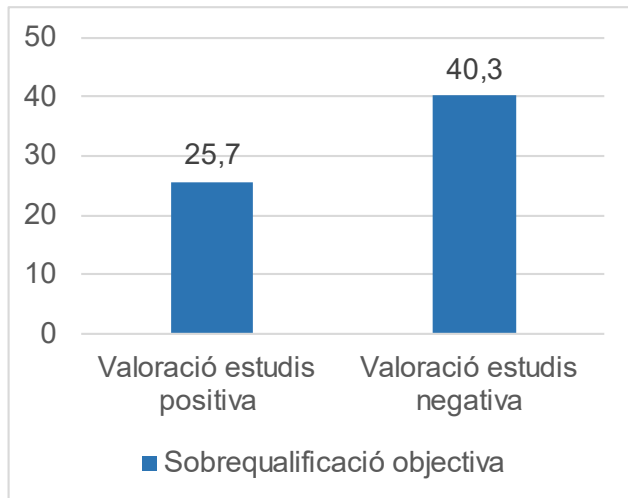
En quines condicions educatives i laborals es detecta més subocupació?

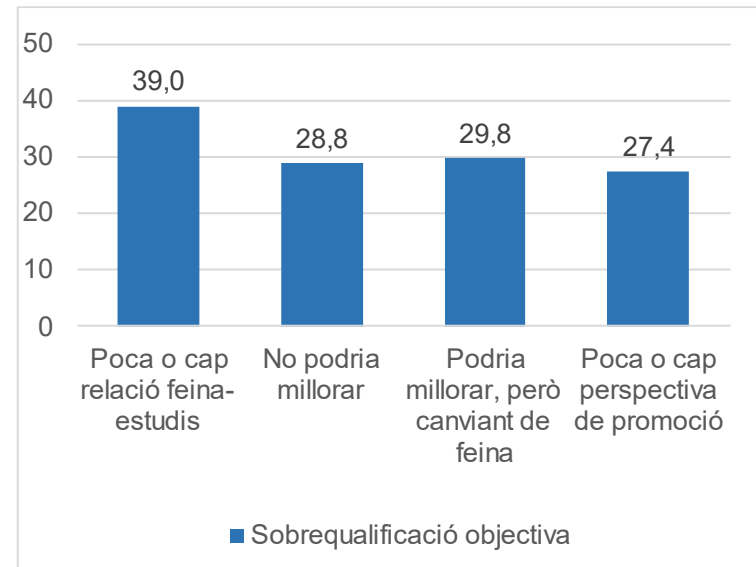
Sobrequalificació objectiva amb estudis superiors

Indústria, construcció i en el subsector del comerç i l'hostaleria

Més encara, quan tenen una percepció negativa dels estudis superiors

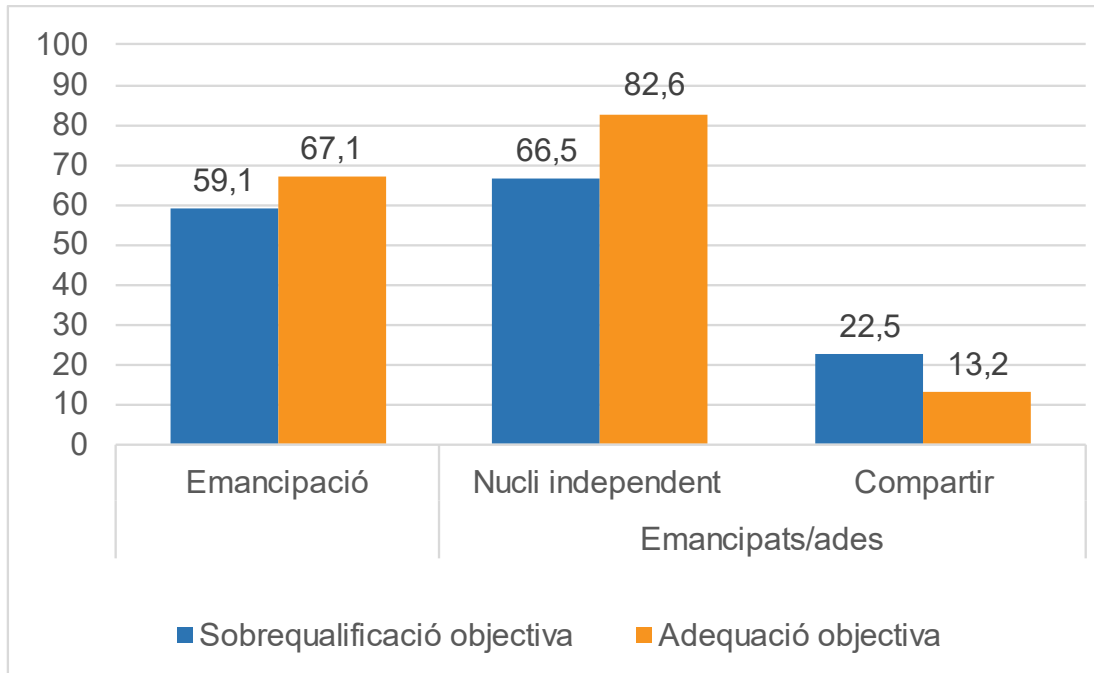

Percepció de la feina que s'ocupa

Efectes de la subocupació en les condicions de vida dels i les joves (1/3)

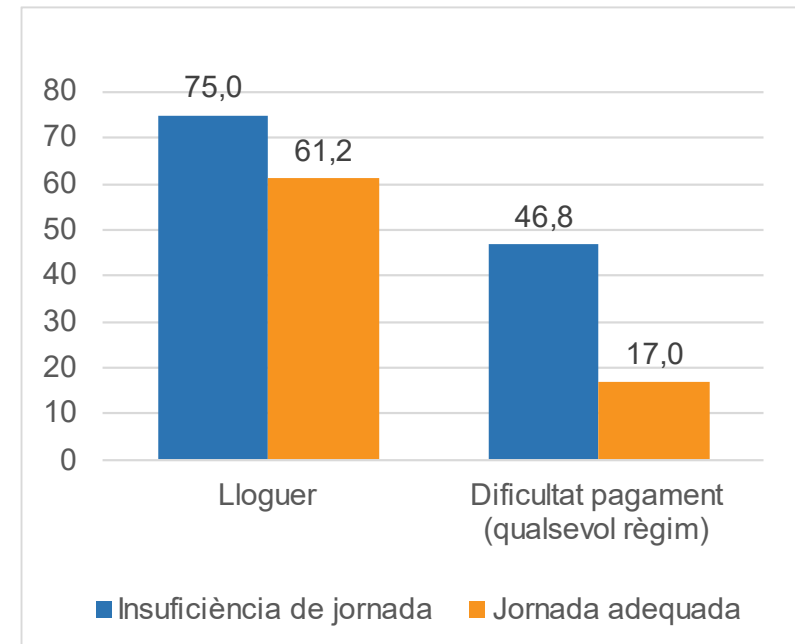
Dimensió: emancipació

- Menys emancipació
- Menys llars independents

Dimensió: condicions residencials

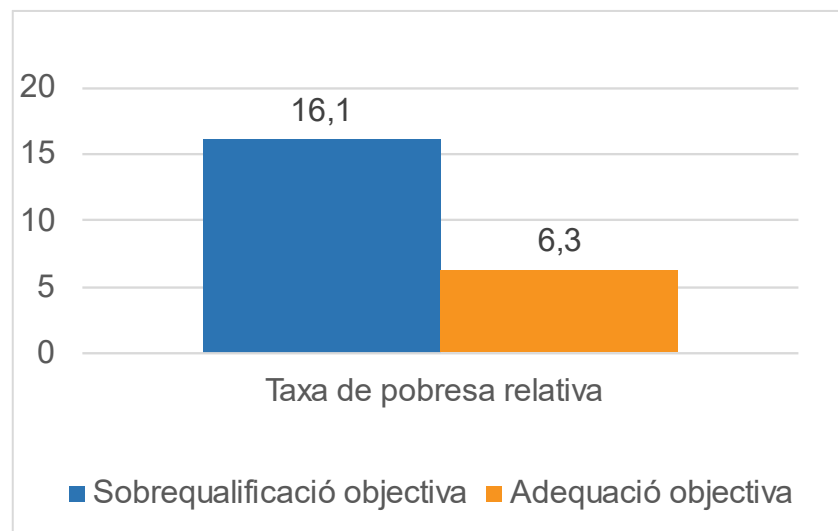
- Més lloguer
- Més dificultats per fer front al cost

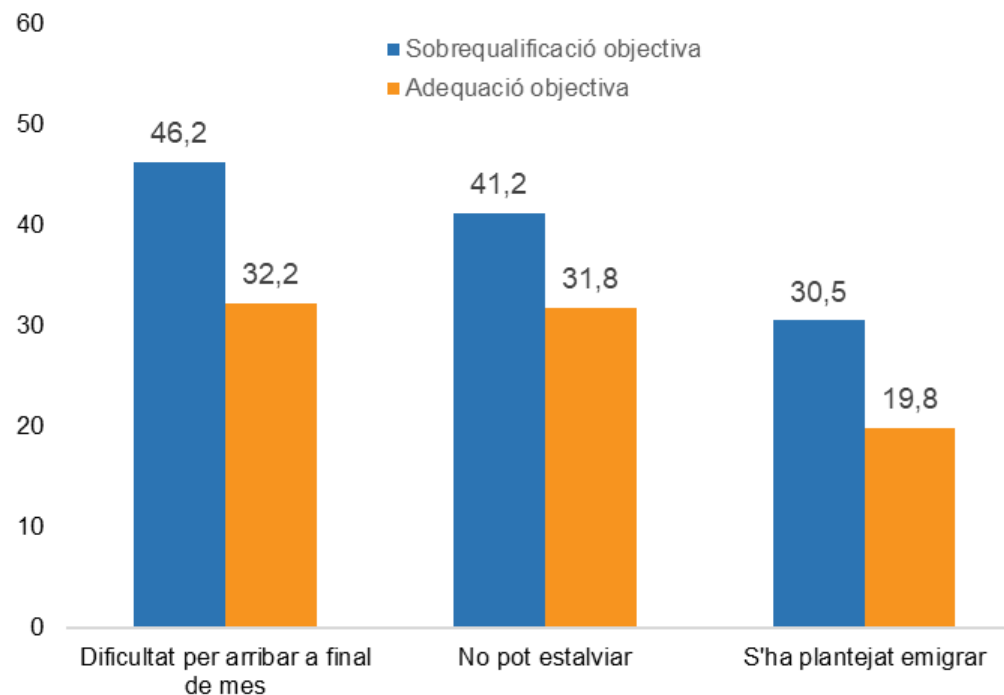
Efectes de la subocupació en les condicions de vida dels i les joves (2/3)

Dimensió: condicions econòmiques

- Menys renda
- Més pobresa relativa

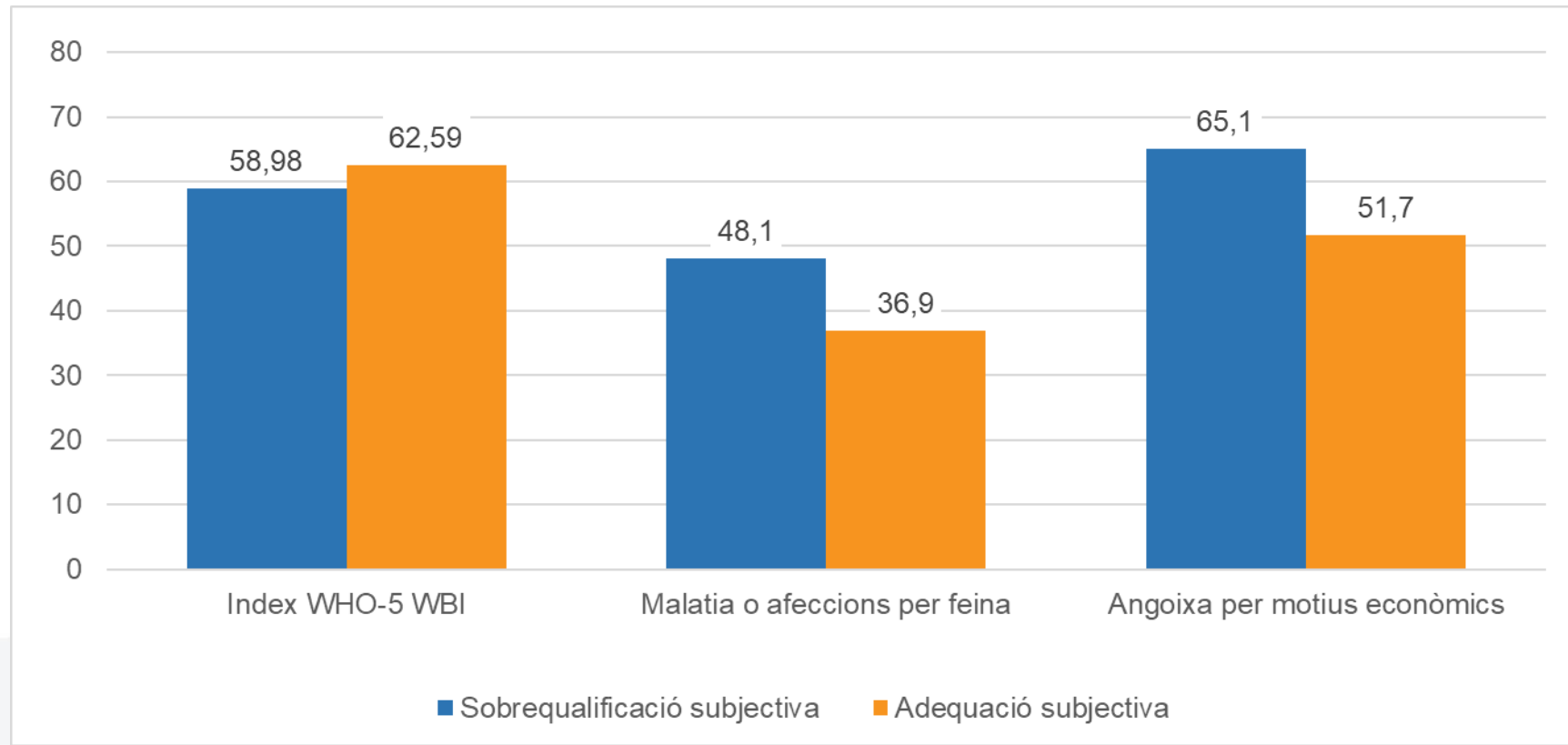
- Menys capacitat d'estalvi
- Més emigració potencial

Efectes de la subocupació en les condicions de vida dels i les joves (3/3)

Dimensió: salut i benestar emocional

□ Pitjor salut i benestar emocional

Consideracions i recomanacions (1/6)

45 consideracions i recomanacions articulades en tres grans línies

Minimitzar la incidència de la subocupació entre la joventut de Catalunya

- Lluitar contra els **factors** que la promouen
- Garantir l'**orientació** al llarg de la vida com a instrument clau contra la subocupació
- Donar suport al **teixit empresarial** en la lluita contra la subocupació.

Actuar sobre els impactes de la subocupació en les condicions de vida de la joventut

Millorar el sistema d'**informació i anàlisi**

Consideracions i recomanacions (2/6)

Minimitzar la incidència | Lluitar contra els factors que promouen la subocupació juvenil

- Ampliar i reforçar la **participació** de les persones joves
- Ajustar l'oferta** formativa a la **demanda** de treball
 - Incrementar **graduats/ades en FP en famílies amb major ajust a les necessitats del teixit productiu**
 - Establir **incentius i recursos** addicionals per l'oferta amb menys subocupació
 - Promoure formació i accés a **sectors emergents**
 - Oferta orientada a les **necessitats del territori, les característiques de la població potencialment activa i el teixit productiu**
- Ajustar l'ocupació** que es realitza amb la **formació** de què es disposa
 - Tenint en compte els **resultats de l'Informe general de prospectiva** i les accions de prospecció i ajust
 - Promoure l'**acreditació de competències**
 - Impulsar el **sistema de microcredencials**
- Reduir la insuficiència de jornada** de la joventut
 - Mitjançant la **negociació col·lectiva**

Consideracions i recomanacions (3/6)

Minimitzar la incidència | Garantir l'orientació al llarg de la vida com a instrument clau

Model que s'ha de caracteritzar per:

- Un **servei únic de referència públic i de qualitat**
- Integri **prospecció, la formació i l'acreditació**
- Integri sistema **formatiu i d'ocupació** amb la **col·laboració de professionals i empreses**
- Situar la **persona jove al centre**
- Fomentar **programes mixtos (orientació, formació, intermediació laboral i prospecció)**

Promoure l'orientació cap a la **formació professional**

Orientar **des de la universitat** per lluitar contra la subocupació

■ Que **impacti en l'oferta formativa i en l'orientació** que aquestes proveeixen

Consideracions i recomanacions (4/6)

Minimitzar la incidència | Suport al teixit empresarial en la lluita contra la subocupació

Intensificar la **concertació** entre les empreses i el sistema formatiu

- Participació de les **empreses** a través de la **formació professional dual (FPD)** mitjançant **estructures de suport**

- **Incentivar les empreses perquè contractin** persones joves amb dificultats d'ocupabilitat

- Implementar programes de **formació *ad hoc*** davant d'escenaris de **demanda conjuntural i específica** de les empreses

Millorar les **polítiques d'ocupació en sectors econòmics** estratègics

Incentivar **els plans de formació**

- Facilitar l'accés als **permisos de formació**

- Promoure la **formació contínua**

Incentivar **altres mesures** a les empreses

- Sensibilització per **incrementar la presència de dones en ocupacions tradicionalment masculinitzades**

- Mesures per **evitar la discriminació per raó d'edat** en els processos de selecció

Consideracions i recomanacions (5/6)

Actuar sobre els impactes

- Intensificar les mesures per **mitigar les condicions que reproduïxen i fomenten la subocupació** i incidir especialment en els plans d'**actuació sectorials**
 - Reforçar les **mesures de lluita contra la desigualtat**, pel que fa a l'emancipació, conciliació, mobilitat i salut
- Establir mesures específiques **contra els efectes actuals** de la subocupació
 - Facilitar **accés a un segon grau o CFGS** en àmbits amb més oportunitats de treball
 - Incloure **l'acompanyament emocional** des de la sanitat pública per sortir d'aquesta situació

Consideracions i recomanacions (6/6)

Informació i anàlisis

- Disposar d'indicadors **consensuats i estables**
- Fer ús de **l'analítica i la intel·ligència artificial (IA)** per fer perfils més precisos i rics.
- Incloure el **nivell de competències bàsiques i l'ajust de les transversals al lloc de treball**
- Elaborar estudis sobre el **cost econòmic de la subocupació**

Joventut i subocupació. Crèdits

Ponent

Saida Ehliluch

Director

Xavier Riudor

Gestora

Eva Miñarro

Autores

Montserrat Martínez

Eva Miñarro

Membres del grup de treball

Albert Ferrer

Ernest Montserrat

Maria José Sánchez

Antònia Giménez

Ariadna Pagès

Víctor Tirado

Sílvia Miró

Mireia Recio

ctesc.gencat.cat

